

ZER OTE DU KAMAMILAK?

Nork esango zigun duela bi hilabete, gure Ixio, hain «bulloso» eta alproja bera, Lezoko kaleetatik ia desagertuko zela derrepente!

Eta hori ez da handiena. Azaltzen denean ere ez dugu ezagutzen; orain dotoreago jazten da (etzen zaila benetan), baina aldaketa nabarmenena begiradan dago. Begietan dauzkan puntto beltz horiek eguzki beltzak dirudite dirdiraren poderioz.

—Jodé hi, —Lutxoren bronka— gutxitan azaltzen haiz, baina etortzen haizenian zerbait esantzak; kuadrilla honetan fantasma pilla bat bagenizkin eta ez diagu beste bat behar. Zer arraio pasa zaik?

—Eh? Ah bai, bai,... Zer esan didak?

Dena dela, berak kontatzeko zai bagaude, alperrik gabiltza.

Eskerrak nik dexente dakidala kontu honetaz, baina etzaidazue galdetu nondik enteratu naizen.

«Borobil» baserriko berrogeita zortzi urteko mutilzahar honi beste askori bezala, maitasunak bete-betean jo dio. Horixe da dena.

—Hori al da dena? galdetuko didazue agian.

Ba halaxe da. Baina hau ez da edozein sentimendua; nonbait, bere karrozeri adinean, hamabost urtetako indar itsuarekin lehertu zaio barrena. Ez dauka besterik buruan.

Azkeneko Santakruzetan ezagutu omen zuen Marinés. Bai, bai, «Errekondo»ko Marinés. Badakizue zein den. Emakume ederra, ixila, langilea, bere masail kolore gorri eta guzti.

Egia esan, neu ere harrituta nago aspalditik, nola hogeita hemezortzi urteko emakume hau ezkondu ez den pentsatuz. Lezoko jende gutxik dauka bere berri eta Ixiok ere sarritan galdetzen dio bere buruari non kristo izan dituen begiak orain arte.

Egun hartan, nonbait, funeral baten ondoren, beste bi emakumeekin kamamila hartzen ari zen Marinés Aizpean.

Gure Ixio, auskalo zergatik, fijatu zen gona granate eta jertse grisa haiengan. Eske luze haiek, ezpainak, masailak, ahotsa (zein ahots goxua!). Dena ederra zuen, baita katilua ere. Geroztik Ixio beste bat da.

—Nik uste nian horrelako gauzak pelikuletan bakarrik gertatzen zirela —dio bere buruari—.

Etxean ez die ezertxo aipatu ama eta arrebari, baina ez dira hain tuntunak eta antzeman diote zerbait.

Geroztik, azken bi hilabete hauetan, askotan ikusi du Ixiok Marinés. Badaki Erren-

teriako azokan larunbatero loreak saltzen egoten dela (nola enteratu ote da?). Ixiok sarritan erosten ditu loreak etxerako (baserrian lorerik ez balego bezala), baina ez noski Marinesi, (horixe bakarrik falta zitzaigun), bere aldamenean dagoen beste baserritar bati baizik. Horrela oso hurbiletik ikusten du, baita errepasso batzuk eman ere.

—(Zein ondo jazten den! gero eta gazteagoa iruditzen zaidak! Dedió zein ederra den! Ixio, noiz hitzegin behar diok?... Baina, zer esan?... Eta, gaizki hartzen banau?—).

Nolako bihotz taupadak; nolako urduritasuna; zernolako egonezina! Joan den igandean, gure mutila Donostiara zijoan topoan. Señorito bat bezala, bakeroak eta horrelako jazkiak baztertu ditu; orain Burberrys eta kokodrilo markako gauzak josita dabil (jodé Ixio, hau aldaketa).

Asmatuko al duzue nork okupatu zuen aurrez aurreko eserlekua?

Bai jaunak, horretxek berak. Ez al zaizue inoiz horrelakorik gertatu?

Hau papelada! hain hurbil eta hain urruti! Hain pozik eta hain larri! Etzekien nora begiratu, baina begiak «autonomo» zebilzkion.

—(Mekaguen la letxe, azkar zebillek topo alu hau! Zergatik ez ote dira paradak luzeagoak?)—.

Loiola inguruan, disimulatzeke, «Marca» zabaldu eta irakurtzen hasi zen. Alperrik. Tentatua egon zen paperean zulotxo bat egin eta han dik espiatzeko, baina nabarmenegia iruditu zitzaion eta etzen ausartu:

—(Konturatzen bada, hireak egin dik, Ixio).—

Azkenean, nolabait, Amara aldera iritsi ziren, eta Marinés Anoetaruntz abiatu zitzaigun. Ixio, atzetik sonanbuloa bezala.

Astoriako parean, Marinés bere adineko hiru gizaseme eta emakume batekin elkartu zen, eta pixkat hitzegin ondoren, zinera sartu ziren.

Ixio zer egin jakin gabe geratu zen. Bapatean, mundu guziarekin haserre sentitu zen; bera ere zinera sartzea pentsatu zuen, baina oraingo honetan ere ez zen ausartu.

—Kaka! Etziok deretxorik! Hau kabroikeria! Zein kristo ote dira kaleume hauek?

Zer ote da jeloskor egotea! Gure mutilak hurrengo topoa hartu eta etxe aldera itzuli zen.

Azken aste honetan, egunero jan da arratsaldeko seietako topora ea bere maitea ikusten duen, baina arrastorik ez. Zazpiretan, etsita, Leku Zaharrean bi mutur eta «txanpi» bat baxoerdi batekin hartu, eta etxera etortzen da pentsatzen duzuen humorearekin. Noski, ez dijoa poteatzera kuadrillako astakilo horien ziztadak ez entzun-teagatik.

Horrela daude gauzak momentu honetan, eta beldur naiz zein izango den Ixioren hurrengo pausoa pentsatuz. Martxa honetan, Eguberriko festak ez dira hain goxoak izango gure mutil zahararentzat. Ez nintzateke harrituko Santokristokoko kandelak bisitatzera joango balitz baina hori ikusteko dago, eta txintxoak bazarete, hurrengo batean emango dizuet Ixioren berri gehiagi.

ANTONIO MARI